

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 18. Rok: 2025 Číslo: 18.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Nová misijná epocha

(Z homílie pápeža Leva)

Jubileum misijného sveta a migrantov je krásna príležitosť oživiť v sebe vedomie misijného povolania, ktoré sa rodí z túžby priniesť všetkým radosť a útechu evanjelia, zvlášť tým, ktorí prežívajú ťažký a zranený životný príbeh.

Duch nás posielajú pokračovať v Kristovom diele na perifériách sveta, poznačených vojnou, nespravodlivosťou a utrpením. Tvárami týchto temných scenárov znovu zaznieva krik, ktorý sa počas dejín toľkokrát vznášal k Bohu: Prečo, Pane, nezasiahneš? Prečo sa zdáš byť neprítomný?

Tento bolestný výkrik je formou modlitby, ktorá preniká celé Písmo.

A počujeme ho z úst proroka Habakuka: „Dokedy mám volať, Pane, a nevyslyšíš? [...] Prečo mi dáš vidieť hriech a pozeráš na nešťastie?“ (Hab 1, 2-3).

Pápež Benedikt XVI., ktorý sa s týmito otázkami stretol počas svojej historickej návštevy v Osvienčime, sa k tejto téme vrátil v jednej katechéze, keď povedal: „Boh mlčí a toto mlčanie trhá dušu modliaceho sa, ktorý neprestajne volá, no nenachádza odpoveď. [...] Boh sa zdá byť tak vzdialený, tak zabúdajúci, tak neprítomný“

Pánova odpoveď nás však otvára nádeji. Ak prorok poukazuje na

neodvratnú silu zla, ktoré sa zdá byť víťazné, Pán mu naopak oznamuje, že všetko toto bude mať svoj koniec, svoj čas, lebo spása príde a nebude meškať: „*Hľa, nadúva sa, v kom nie je duša priama, spravodlivý však bude žiť pre svoju vernosť*“ (Hab 2, 4).

Teda existuje život, nová možnosť života a spásy, ktorá pramení z viery, pretože tá nám nielen pomáha odolávať zlu a vytrvať v dobrom, ale premieňa aj náš život natoľko, že sa stáva nástrojom spásy, ktorú Boh aj dnes chce uskutočňovať vo svete.

A ako nám hovorí Ježiš v evanjeliu, ide o silu tichú a pokornú: viera sa nepresadzuje mocou ani výnimočnými spôsobmi; stačí jej veľkosť horčičného zrnka, aby dokázala nepredstaviteľné veci, lebo nesie v sebe silu Božej lásky, ktorá otvára cesty spásy.

Ide o spásu, ktorá sa uskutočňuje, keď sa osobne angažujeme a s evanjeliovou súcitom nesieme bremená blížnych; je to spása, ktorá si nachádza cestu v tichých a zdanlivo bezvýznamných každodenných gestách a slovách, ktoré sa stávajú akoby tým

malým zrnkom, o ktorom hovorí Ježiš, je to spása, ktorá pomaly rastie, keď sa stávame „neužitočnými sluhami“, teda keď slúžime evanjeliu a bratom a nehľadáme svoje záujmy, ale slúžime len preto, aby sme prinášali svetu Pánovu lásku.

Ak sme si po dlhý čas spájali misie s „odchodom“, s cestou do ďalekých krajín, ktoré nepoznali evanjelium alebo trpeli chudobou, dnes hranice misií už nie sú geografické: chudoba, utrpenie a túžba po väčšej nádeji prichádzajú k nám.

Nejde teda tak o „odchod“, ako skôr o „zotrúvanie“ – aby sme Krista ohlasovali pohostinnosťou, súcitom a solidaritou: zostať bez úniku do pohodlia nášho individualizmu, zostať a pozrieť do očí tým, čo prichádzajú z ďalekých a zmučených krajín, zostať, aby sme im otvorili náruč a srdce, prijali ich ako bratov a boli im prítomnosťou útechy a nádeje.

Všetkých zverujem pod ochranu Márie, prvej misionárky svojho Syna, ktorá sa ponáhľala cez judské vrchy s Ježišom v lone, aby poslúžila Alžbete.

Prvé prikázanie

(pohľad na Dekalóg)

Ja som Pán, tvoj Boh! Nebudeš mať okrem mňa iných bohov, ktorým by si sa klaňal.

Zmyslom tohto prikázania je výzva pre človeka, aby popri pravom Bohu nemal žiadnych iných bohov. Toto prikázanie v sebe nesie požiadavku centrality Boha v živote človeka.

Táto požiadavka pochopiteľne predpokladá poznanie Boha zo strany človeka. Ak Boh chce, aby sme nasledovali iba jeho, musí sa nám dať spoznať.

Preto je toto prikázanie sprevádzané slovami, v ktorých sa Boh sám predstavuje a zároveň ukazuje, čo pre človeka robí: „*Ja som Pán, tvoj Boh, ktorý ťa vyviedol z Egyptskej krajiny, z domu otroctva.*“ (Dt 5, 6).

A pretože sa Boh ukázal ako jediný záchranca, môže svojmu ľudu povedať: „*Nebudeš mať iných bohov okrem mňa!*“ (Dt 5, 7).

Opakom viery je falošná dôvera. Viera, ktorá sa upiera k nepríslušnému – nespoľahlivému predmetu. Ináč sa to nazýva aj **povera**.

Veriť preto znamená aj prestať sa spoliehať na to, čo nemôže byť skutočnou oporou, čo je iba modlou, čo síce existuje, ale nie je Bohom.

Pravá bohoslužba má za cieľ vzdať Bohu poctu a oslavu. Je prejavom odovzdania sa a darovania Bohu.

Modloslužba sa netýka len nepravých pohanských kultov. Zostáva trvalým pokušením pre vieru. Spočíva v zbožšťovaní toho, čo nie je Boh.

Modloslužbou je, keď si človek ctí a uctieva stvorenie namiesto Stvoriteľa, či už ide o bôžikov, výtvor ľudských rúk, alebo o zlých duchov (satanizmus), o moc, rozkoš, peniaze, kariéru, spoločenské postavenie a pod.

Tak ako sa v dávnych časoch, človek klaňal a zbožšťoval všetko to, čo nevedel vysvetliť, čoho sa bál, alebo od čoho očakával pomoc, dnes obracia sa jeho pozornosť na neho samého. Aj toto je súčasná modloslužba – zbožštené „JA“.

Človek chce byť uznaný v spoločnosti, chce vplývať na okolie a následne na to uplatňovať svoju moc.

Niektó sa tak stane karieristom a bezohľadne odstraňuje všetko, čo mu stojí v ceste. Človek, stávajúc sa otrokom seba samého alebo zbožstenej pozemskej hodnoty, takto stráca všetok cit pre Božie veci a pre službu pravému Bohu.

Fenomén **mágie a veštenia** zahrňuje rôzne poverčivé formy, magické praktiky rôzneho stupňa, veštenie, špiritizmus, združovanie a pôsobenie

satanských siekt či konanie čiernych omší.

Podstatou veštenia je to, že človek sa chce dozvedieť nejaké tajomné veci – či už prítomné, minulé, alebo budúce. Veštiť znamená vzývať zlého ducha pre poznanie skrytých vecí týkajúcich sa predovšetkým vecí budúcich.

Mágia je snaha neprirodzeným spôsobom, za pomoci tajomných síl, vyvolať isté účinky. Definuje sa tiež ako určité úsilie človeka ovládnuť prirodzené sily alebo ľudské skutky prostredníctvom

konkrétnych okultných predmetov.

Ak by sme chceli objektívne rozlíšiť náboženstvo a mágiu a zároveň ich charakterizovať, pozrime sa na to, aký má mágia v porovnaní s náboženstvom vzťah k duchovnu:

- Náboženstvo znamená priamy vzťah k Bohu a k jeho pôsobeniu. Človek sa stavia pred Boha s dôverou v jeho lásku, starostlivosť a prozreteľnosť.

- Mágia verí v existenciu tajomných síl ovplyvňujúcich život človeka a sám vykonávateľ, resp. užívateľ mágie ich chce využívať a pomocou obradov vyvolávať žiaduce účinky. Človek sa v nej stavia do pozície pána aj nad tým, čo je mimo prirodzenú oblasť jeho moci.

- Mágia nepripúšťa nad sebou vyššiu moc. Tvrdí, že môže prinútiť aj duchov

alebo démonov, aby sa ukázali a splnili to, čo ona žiada.

Prvky mágie môže človek vnášať aj do náboženského života a to vtedy, keď chce svojimi magickými prostriedkami neomylné nakloniť Božiu moc na vlastné ciele.

- **Bielu mágiu** mnoho ľudí chápe ako druh mágie, ktorej cieľom je pomáhať, nie ničiť a zaklínať. Chce vyliečiť z choroby, ochrániť pred zlom, odrobiť kliatby či urieknutia, získať úspech v práci, podnikaní. Biela mágia však využíva rôzne

nedovolené a neprijateľné prostriedky ako sú talizmany, amulety, čarodejné odvary...

- **Čierna mágia** využíva nadprirodzené schopnosti alebo sily na vytváranie zla, na želanie zlého osudu blížnemu a spája sa s kliatbou. Kliatbu možno uskutočniť slovami i myšlienkami. Táto prosba nesmeruje k Bohu, ale k samotnému diablu.

V tomto zmysle je mágii podobné „**zlorobenie**“, ľudovo nazývané ako porobenie, ktoré znamená pokus spôsobiť telesné či hmotné zlo blížnemu pomocou zlého ducha.

Apoštol Pavol v Liste Galaťanom zahŕňa čary a modloslužbu k hriechom, ktoré sú „skutkami tela“ a vylučujú človeka z Božieho kráľovstva (Gal 5,19 – 21).

Liturgický program

Liturgický program po 18. nedeli po Päťdesiatnici

od 13.10. do 19.10. 2025

Pondelok 13.10.	Sv. muč. Karpos a spol.	06:30 sv. lit. (csl.) * Rudolf, Libuša, Peter, Anna 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † z rod. Kosťovej, Blišákovej 2. † Ondrej, Anna, Michal, Anna, Michal, Anna
Utorok 14.10.	Naša prepodobná matka Paraskeva Trnovská	06:30 sv. lit. (csl.) * Ján, Anna 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Juraj 2. † Michal, Anna, Miroslav
Streda 15.10.	Prep. otec Eutymios Nový	06:30 sv. lit. (csl.) 1. † Ján, Ján 2. † Monika, Margita, Ján, Jozef, Marián 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ján 2. † Anna
Štvrtok 16.10.	Sv. muč. Longin Stotník	06:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Marta, Andrej 18:00 sv. lit. (slov.) 1. * Miriama 2. * Štefan, Emília, Adriána, Martin s rod.
Piatok 17.10.	Sv. prorok Ozeáš zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Ján, Helena 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Marta, František 2. † Štefan, Ján, Mária a ostatní z rod.
Sobota 18.10.	Sv. apoštol a evanjelista Lukáš	07:00 sv. lit. (csl.) † Andrej 17:15 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † Ján, Vasil', Mária, Vasil'...
Nedeľa 19.10.	19. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. prorok Joel Sv. muč. Varus hl. 2	07:30 sv. lit. (slov.) * Marek, Danka, Marko... 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Gabriela, Peter... 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Kvetoslava, Dana s rod.

Liturgický program

Liturgický program po 19. nedeli po Päťdesiatnici od 20.10. do 26.10. 2025

Pondelok 20.10.	Sv. veľkomuč. Artemios	06:30 sv. lit. (csl.) † Michal, Helena 18:00 sv. lit. (slov.) † Štefan, Mária
Utorok 21.10.	Prepodobný Hilarión Veľký	06:30 sv. lit. (csl.) † Andrej, Štefan... (panychída) 18:00 sv. lit. (slov.) † Juraj, Juraj, Anna...
Streda 22.10.	Sv. apoštolom rovný Aberkios Divotvorca, hierapolský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † Marek, Helena, Vladimír 18:00 sv. lit. (slov.) † Peter, Mária
Štvrtok 23.10.	Sv. apoštol Jakub, podľa tela Pánov brat	06:30 sv. lit. (csl.) † Andrej (panychída) 18:00 sv. lit. (slov.) † Mária
Piatok 24.10.	Sv. mučeník Aretas a spoločníci zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Andrej, Michal, Helena... 18:00 sv. lit. (slov.) † Samuel, Jozef
Sobota 25.10.	Sv. muč. Marcián a Martyrios	07:00 sv. lit. (csl.) * Margita, Vladislav s rod. 17:15 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † Bartolomej
Nedeľa 26.10.	20. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. veľkomučeník Demeter Myromvonný hl. 3 Zbierka: Misie	07:30 sv. lit. (slov.) * Simona, Lenka, Martin 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Ivana 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Marta

Svätý veľkomučeník Demeter Myromvonný

(Synaxár - 26. október)

Sv. Demeter žil v druhej polovici 3. storočia, v meste Solún, kde bol jeho otec vysokým cisárskym úradníkom.

Po otcovej smrti ho cisár Maximián vymenoval za prokonzula mesta Solún a celej provincie.

Sv. Demeter od detstva bol vychovaný v kresťanskej viere. Hoci zastával vysoký úrad, svoju vieru verejne vyznával a bol apoštolom svojej viery.

Kvôli tejto viere ho cisár Maximián nariadil uvrhnúť do väzenia. Keď bol Demeter vo väzení, požehnal sv. Nestora na boj s nepremožiteľným cisárskym gladiátorom Lyjom. Sv. Nestor sa postavil proti Lyjovi s krížom v rukách a porazil ho.

Keď sa cisár dozvedel, že to bol práve Demeter, kto požehnal Nestora na boj s Lyjom, poslal za Demetrom svojich za vojakov a tí ho prebodli kopijami. To sa stalo r. 306. V noci potom prišli kresťania, tajne vzali telo Demetra a pochovali ho.

Po skončení prenasledovania nad hrobom postavili kresťania chrám, v ktorom sa udialo množstvo zázrakov.

Pamiatku sv. Nestora si východná Cirkev pripomína nasledujúci deň po sviatku sv. Demetra.

Hrdinskú vieru sv. Demetra oslávil Boh po jeho smrti nielen rôznymi zázrakmi, ale tiež tým, že jeho telo zostalo po smrti neporušené a vytekalo z neho myro (tzv. myrotočec).

Keď asi sto rokov po jeho smrti otvorili hrob – jeho telo sa našlo neporušené a z kostí vytekalo voňavé myro – olej, ktoré uzdravovalo chorých.

Sviatok sv. Demetra patrí medzi takzvané stredné sviatky (polyelejný sviatok s bdením.)

S týmto sviatkom sa viaže Spomienka na veľké a hrozné zemetrasenie, ktoré sa udialo v Carihrade 26. októbra r. 740.

V bohoslužobných textoch na deň sv. Demetra nám Cirkev stavia pred zrak jeho hrdinskú vieru a čnosti. Predstavuje nám ho ako chrabrého Kristovho vojaka a vyznavača, ako divotvorcu, ktorý lieči choroby duše a tela a pomáha v každej potrebe.

Program ľudových misií

ĽUDOVÉ MISIE
s redemptoristami
11. - 19. OKTÓBER 2025

GRÉCKOKATOLÍCKA
CIRKEV HUMENNÉ

FARNOSŤ ZOSNUTIA PRESVÄTEJ BOHORODIČKY

SOBOTA 11.10.2025

- 17:15 Posvätný ruženec
- 17:45 **Privítanie otcov misionárov**
- 18:00 Sv. liturgia s úvodným príhovorom

NEDEĽA 12.10.2025

Téma: **Boh je Lásk**

- 07:30 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
- 09:00 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
- 11:00 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
- 15:00 Moleben k Bohorodičke
Katechéza pre ženy
- 18:00 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*

PONDELOK 13.10.2025

Téma: **Hriech**

- 06:30 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
- 18:00 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
Katechéza pre mužov

UTOROK 14.10.2025

Téma: **Viera a obrátenie**

- 06:30 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
- 18:00 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
Katechéza pre seniorov (muži a ženy)

STREDA 15.10.2025

Téma: **Smrť**

- 06:30 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
- 18:00 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
Eucharistická poklona
s odproséním za hriechy farnosti

ŠTVRTOK 16.10.2025

Téma: **Ježiš je Pán**

- 06:30 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
a *obnovením krstných sľubov*
Sviatosť pomazania chorých
- 18:00 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
a *obnovením krstných sľubov*
Sviatosť pomazania chorých

PIATOK 17.10.2025

Téma: **Eucharistia**

- 06:30 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
- 18:00 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
a *obnovením manželských sľubov*
Krížová cesta

SOBOTA 18.10.2025

Téma: **Matka Ustavičnej Pomoci**

- 07:00 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
Novéna k Matke Ustavičnej Pomoci
s čítaním **poďakovaní a prosieb**
- 10:00 **Stretnutie pre deti**
- 17:15 Akatist k Matke Ustavičnej Pomoci
- 18:00 Sv. liturgia s *misijnou kázňou*
Stretnutie pre mládež

NEDEĽA 19.10.2025

Téma: **Modlitba**

- 07:30 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
- 09:00 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
- 11:00 Sv. liturgia s *misijným príhovorom*
Mirovanie so zbierkou na misijný fond
redemptoristov a posvätenie misijného kríža

Každý deň počas misií bude v čase 07:30 - 09:00 hod. a 16:00 - 17:30 hod. možnosť sv. spovede a duchovného rozhovoru.